

Jaarverslag 2020

Dit jaarverslag is het vervolg op het eerste gecombineerde jaarverslag over de jaren 2016, 2017 en 2018 en het tweede jaarverslag over 2019.

Voorgeschiedenis en Doelstelling

Op 11 oktober 2017 heeft de toenmalige wethouder Withagen de Intentieverklaring getekend, waarmee de gemeente Zutphen als 49^e Regenbooggemeente is toegevoegd aan de landelijke lijst van het Ministerie van OCW. Aangezien het ministerie voor de periode 2019 - 2022 zich richt op de grootste 50 gemeenten van Nederland, valt Zutphen daarbuiten. Wel kan Zutphen gebruik maken van de ondersteuning van Movisie en de regionale bijeenkomsten bijwonen. Movisie beheert de financiën waar een beroep op kan worden gedaan voor regionale projecten of activiteiten die in totaal 100.000 inwoners betreffen.

Op 9 november 2020 heeft de Gemeenteraad van Zutphen een vervolg Plan van Aanpak LHBTI/initiatiefgroep 2020/2021 vastgesteld. Daaruit worden de doelstellingen op een breed terrein geciteerd.

- * het bevorderen van de sociale veiligheid van de LHBTI gemeenschap en het actief bestrijden van discriminatie in algemene zin.
- * het bevorderen van de sociale acceptatie van seksuele en genderdiversiteit in het onderwijs, de zorg en thuiszorg, in de sport.
- * het creëren van aandacht voor LHBTI vluchtelingen en statushouders
- * een voorbeeldrol van de gemeentelijke organisatie
- * het bevorderen van het maatschappelijk debat

Samenstelling van de Initiatiefgroep LHBTI

De Initiatiefgroep bestaat in 2020 uit Cor Witbraad en Paul Woerlee als ambassadeurs van het COC in Deventer, de wethouder Mathijs ten Broeke met ambtelijke ondersteuning en de raadsleden Antje van Dijk, Irene Kleinrensink en Karin van Wamel.

In 2020 kwam de Initiatiefgroep negen maal in vergadering bijeen. Daarnaast vonden in totaal drie besprekingen met burgemeester Vermeulen, wethouder Ten Broeke, wethouder De Jonge en ambtelijke ondersteuning plaats. Eenmaal is ter kennismaking bij een bijeenkomst van de Thematafel Netwerk Eenzaamheid Zutphen aangeschoven. Ten gevolge van de beperkende maatregelen vanwege COVID 19 hebben tussen 12 februari en 25 juni geen vergaderingen plaats gevonden.

Nieuwjaarsrede Diversiteit en Inclusie

In haar Nieuwjaarsrede heeft burgemeester Annemieke Vermeulen het thema voor 2020 benoemd 'Diversiteit en inclusie'. En zij voegde daar aan toe: 'Diversiteit betekent uitgenodigd worden op een feestje, inclusie betekent ten dans gevraagd worden'. Wat voor de gehele gemeente Zutphen geldt, geldt niet voor de Initiatiefgroep, want die richt de aandacht specifiek op LHBTI-ers. De Initiatiefgroep beperkt zich tot de term 'diversiteit' die beter aansluit bij de doelgroep: dat je erbij hoort wie je ook bent.

Ter verduidelijking: inclusie wordt als het tegenovergestelde van validisme neergezet. Dit staat voor discriminatie, marginalisering en stigmatisering van mensen met een functiebeperking op grond van lichamelijke en/of verstandelijke gesteldheid. In de vele definities van inclusie wordt van het laatste nadrukkelijk melding gemaakt. Op 17 mei 1990 schrapte de Wereldgezondheidsorganisatie homoseksualiteit officieel van de internationaal gehanteerde lijst van ziekten, waarin homoseksualiteit te boek stond als een psychische aandoening. Op veel plekken wappert de regenboogvlag en worden activiteiten georganiseerd vanwege 17 mei.

Gemeentehuis

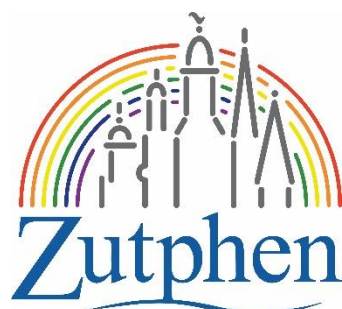
Op 6 februari is in de Burgerzaal voor de medewerkers van de gemeente de voorstelling 'Roze cast' opgevoerd. Een dansproductie van Introdans, gedanst door oudere amateurdansers. Deze dansproductie is een manier om kennis te maken met de leefwereld van LHBTI-ouderen. Een groep mensen die vaak buiten de kring staat en niet gezien wordt. Na de voorstelling zijn de dansers met het publiek in gesprek gegaan over het onderwerp olv medewerkers van SWOA, medeorganisator van de voorstelling.

Wedstrijd

Tijdens de Nieuwjaarsbijeenkomst van de gemeente op 11 januari 2019 heeft de burgemeester de wedstrijd gelanceerd 'Maak Zutphen zichtbaar ALS Regenbooggemeente'. Ondanks verlenging van de inzendtermijn is het bij 1 inzending gebleven. *Een klas van de Praktijkschool* heeft een idee ingezonden waarbij paaltjes van het in onbruik geraakte 'Witte lint' gebruikt zouden kunnen worden. Van een echte wedstrijd kon geen sprake meer zijn. De jury heeft het idee van commentaar voorzien. Uiteindelijk is niet in 2019 maar in 2020 het traject afgesloten. Het idee blijft ter inspiratie voor mogelijk meer ideeën in een map. Laat Zutphen zichtbaar zijn als regenbooggemeente of men in de stad komt via openbaar vervoer of per auto.

Logo

In 2017 heeft Toon Works een logo ontworpen voor Zutphen Regenbooggemeente. Een skyline van de IJsselkade met de regenboogkleuren en de tekst REGENBOOGGEMEENTE LHBTI+ Zutphen, afgedrukt op briefkaart formaat. Ten behoeve van de correspondentie en de wedstrijd was er behoefte aan een ander logo. Dit is ontworpen door Joukje Pfenninger en na instemming van de afdeling Communicatie in een raadsvergadering op 8 juli 2019 ingelijst aan de burgemeester aangeboden. Het is de bedoeling om deze afbeelding een plaats te geven in de hal van het stadhuis.

Café Inclusief

Voor 2020 zijn plannen gemaakt om de bijeenkomsten Café inclusief voort te zetten. De zondagmiddag bleek toch minder geschikt te zijn, zodat de bijeenkomsten op een avond door de week worden vervolgd. De locatie zal ongewijzigd het Genietcafé blijven.

Voor de bijeenkomsten zijn de onderwerpen genoemd: cultuur, horeca, leraren, kerken en zorg. Om te beginnen met de horeca ter voorbereiding op het realiseren van een convenant met horeca ondernemers. Door de Lockdown die op 9 maart 2020 is afgekondigd inzake COVID 19 en de later daarop volgende maatregelen zijn er geen bijeenkomsten meer mogelijk geweest.

VO Onderwijs

In het begin van 2020 heeft de Initiatiefgroep contact gelegd met het ROC om te spreken over de positie van LHBTI in het ROC. Dit betreft zowel de ervaring van de leerlingen en medewerkers alsook het bespreken hoe LHBTI onderwerpen structureel een plek hebben in het curriculum van de MBO opleidingen, gericht op ouderenzorg en de werksituatie van de medewerkers. Het overleg heeft geen doorgang kunnen vinden in maart en is vervolgens enkele malen in dat jaar verschoven. De scholen hadden door de beperkende maatregelen hun aandacht voor de continuïteit van het onderwijs nodig.

In september heeft de Initiatiefgroep een overleg met de wethouder van Onderwijs gevoerd. De aanleiding daartoe was dat de contacten met de directies van de VO scholen stagneerden en de ervaring leerde dat de GGD grote moeite had om de scholen te bereiken met hun Schools Out project. De GGD voert eenmaal in de 4 jaar een monitoring uit in de 2^e en 4^e klassen van het voortgezet onderwijs. De rapportages zijn voor zowel de schooldirectie als voor de GGD aanleiding tot het uitrollen van een aantal instrumenten zoals het School Out project en De Gezonde school.

Eenmaal in de twee jaar wordt voor de basisscholen een Veilig Regenboogschool monitor gebruikt.

De vragen die met de wethouder zijn besproken waren:

- * De scholen hebben wettelijke taken om aandacht te besteden aan voorlichting over LHBTI.
Hoe wordt de wethouder daarover geïnformeerd?
- * Hoe verlopen de contacten van de wethouder met de GGD ten aanzien van het onderwijs?
- * Hoe kan de wethouder zich inzetten om de ontwikkelingen op de scholen in deze te bevorderen?

Zelfs in dit lastige 'coronajaar' heeft de Initiatiefgroep belangstelling getoond op de dagen die voor leerlingen van belang zijn, zoals op 11 oktober Coming Out Dag en 13 december Paarse vrijdag, die speciaal op de middelbare scholen veel aandacht krijgt en betekenis heeft.

Het vereist jaarlijks aandacht om de contacten met directies en leerlingen van de Leerlingenraad en de GSA (Gay and Sexuality Alliance) commissies 'up to date' te houden. De ervaring leert dat het tijd kostte om de aandacht voor LHBTI in de scholen een vastere structuur te geven in de vorm van aanstellen van een decaan of mentor die het onderwerp voor zijn of haar rekening neemt.

Ouderenzorg

In 2020 zou het overleg met de directie van Sutfene worden vervolgd alsook met de Stichting Perspectief wat betreft de thuiszorg. Daar is door de bekende omstandigheden niets van terecht gekomen.

Sport

De aanwezigheid van de wethouder Sport bij het Café Inclusief over sport is voor haar zeker een motivatie geweest om ervoor te zorgen dat met het begrip 'inclusief' ook de mogelijkheden tot en voorwaarden voor deelname aan de teamsporten voor LHBTI-ers worden vergroot. In 2019 is de Sportvisie door de raad aangenomen. Jammer genoeg hebben de sportorganisaties in 2020 alle aandacht moeten geven aan het doorgang laten vinden van de sportbeoefening, waardoor er geen aandacht aan diversiteit kon worden gegeven.

In 2022 zijn de Eurogames 2022 voorzien, die gehouden zullen worden in Nijmegen. De gemeente Zutphen heeft zich gemeld voor een inventarisatie van deelnemers bij het Provinciaal side eventsprogramma Eurogames 2022. Het is vooralsnog onbekend hoe het met deze plannen staat.

Roze Zaterdag

De Initiatiefgroep LHBTI ziet in te toekomst een mogelijkheid om de landelijke Roze Zaterdag in Zutphen te laten plaats vinden. In 2018 heeft de Roze Zaterdag in Gouda plaats gevonden. Uit ervaringen van de gemeente Gouda leren we dat er een omvangrijke voorbereiding en programmering aan vooraf gaat om een dergelijk evenement zinvol te laten zijn. Momenteel zal in Zutphen het draagvlak eerst breder moeten worden. Het lijkt zinvol om de suggestie te volgen dit in bijvoorbeeld Stedendriehoek verband te organiseren. Wil Zutphen zich als Regenbooggemeente tonen en voelen, dan is een evenement als Roze zaterdag een goed doel om na te streven. Een landelijke Stichting is 20 jaar geleden in het leven geroepen. Na Gouda heeft de Roze Zaterdag in Venlo plaats gevonden en voor 2020 stond Leeuwarden op de nominatie, wat door de corona maatregelen niet mogelijk is gebleken. Voor 2023 zijn de kandidaten Breda, Enschede en Goes.

Op weg naar een structurele inbedding in de gemeentelijke organisatie.

In september 2020 is met de ambtelijke ondersteuning besproken hoe de inspanningen van de Initiatiefgroep een stevige bedding kan krijgen in de gemeentelijke organisatie. Een bedding die gedragen wordt door het beleid waartoe de raad het college opdracht geeft. Een van de mogelijkheden is geweest om aan te sluiten bij een van de 7 thematafels van de gemeente. Al gauw ontstond de overtuiging dat bij alle thematafels de positie of beleid ten aanzien LHBTI-ers aan de orde is. Zo is ervoor gekozen om per thematafel een keer het onderwerp te bespreken. Een eerste ontmoeting heeft plaats gevonden met de thematafel 'Netwerk eenzaamheid Zutphen'.

Onderzoek

In de herfst van 2020 is Mieke Bouwmeester als stagiaire van de gemeente op de afdeling Bestuursondersteuning begonnen aan een onderzoek in het kader van het afronden van de master bestuurskunde aan de Universiteit van Nijmegen. De titel van haar onderzoek is 'De veiligheid van LHBTI+jongeren in de gemeente Zutphen' en zij heeft dit moeten doorschuiven naar 2021.

Zutphen zichtbaar als Regenbooggemeente

In het vlagprotocol van de gemeente is opgenomen dat op bijzondere dagen de Regenboogvlag wappert vanaf het stadhuis. Het gaat dan o.a. om 11 oktober de Coming Out dag. Kleinere vlaggen kan de Initiatiefgroep beschikbaar stellen, maar het vlagprotocol laat niet zomaar toe dat ondernemers deze vlaggen uitsteken. Wel kunnen deze vlaggen binnen de onderneming een plaats krijgen.

Budget

In de raadsvergadering op 10 november 2020 is door de fracties van CDA, Groen Links en VVD een voorstel betreffende de Initiatiefgroep LHBTI+ behandeld. De gehele raad was voor het voorstel, waarmee het unaniem is aangenomen.

Het besluit:

1. Het Plan van aanpak LHBTI-initiatiefgroep 2020 / 2021 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het restant van het staande Budget van 15.000 euro dat in 2019 niet is gebruikt door de Initiatiefgroep en dat in de Jaarrekening 2019 wordt toegevoegd aan de Algemene reserve;
3. Een bestemmingsbudget beschikbaar te stellen van 10.000 euro uit de Algemene reserve 2019 voor 2020 en 2021 en indien nodig de begroting dienovereenkomstig te wijzigen.

Acties, die zijn meegenomen naar 2020

Uit het bovenstaande verslag is duidelijk dat deze acties nog wachten op uitvoering:

1. Onderwijs,
SchoolsOUT programma, implementeren in Voortgezet en Beroepsonderwijs,
2. Ouderenzorg,
LHBTI onderwerpen structureel een plek geven in het curriculum van mbo opleidingen gericht op de ouderenzorg en de werksituatie van de medewerkers, Ouderenzorgorganisaties benaderen met een ondersteunende e-learning module,
3. Gemeentelijk beleid,
Het opzetten van een structuur die de aandacht voor LHBTI onderwerpen als onderdeel van inclusiviteit, borgt in de gemeentelijke organisatie (beleid),
4. Ambtelijke organisatie,
Een e-learning module aanbieden aan publieke dienstverlenende medewerkers van het stadhuis,
5. Roze Zaterdag,
Aanmelding voorbereiden van Zutphen in breder verband voor Roze Zaterdag.

Nb Movisie geeft een digitale Nieuwsbrief en een RegenboogUpdate uit.